

Handläggare:
Peder Strådal

Länshemslöjdskonsulenternas verksamhetsberättelse 2011

1 Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna verksamhetsberättelsen för 2011 för länshemslöjdskonsulenterna i Stockholms län och inge den till Nämnden för Hemslöjdsfrågor.

2 Uppdraget

Varje år skall verksamhetsberättelse, verksamhetsredovisning och verksamhetsplan inges till Nämnden för Hemslöjdsfrågor (NFH). Kulturnämnden skall som huvudman för länshemslöjdskonsulenterna i Stockholms län godkänna verksamhetsberättelsen och verksamhetsplanen. I föreliggande ärende behandlas verksamhetsberättelsen för 2011.

Förutom att följa kulturnämndens mål skall länshemslöjdskonsulenterna följa de riktlinjer som anges av NFH enligt följande:

- Prioriterade mål
- Internationellt och interkulturellt arbete
- Hemslöjdens material teknik och form
- Samarbete med föreningar
- Publik och målgruppsarbete
- Information och press
- Övrigt konsulentarbete

Verksamhetsberättelsen (bilaga) upprättas enligt mall från NFH.

Bilaga

Verksamhetsberättelse för 2011

3 Sammanfattning

Länshemslöjdkonsulenternas uppgift är att bevara den levande slöjdtraditionen i länet. Genom att driva projekt i hemslöjd för barn och unga, fortbildning för pedagoger och slöjdare, mångkulturprojekt, stödja slöjdare i deras produktion, dokumentera gammal slöjd och sprida kunskap om hemslöjdens tekniker når konsulenterna unga och äldre. Inom den internationella slöjden inspireras grupper med ursprung i andra länder att bevara sina slöjdtraditioner. I Stockholms län bor 20 % av landets befolkning och storstaden omges av förorter, landsbygd, glesbygd och skärgård vilket gör att verksamheten anpassas efter dessa förutsättningar.

3.1 Prioriterade mål

Konsulentverksamheten följer de riktlinjer och mål som har fastställts av kultur nämnden och NFH enligt följande:

- Att stärka förnyelsen och utvecklingen av hemslöjden ur såväl ett kulturellt som ett närings- och hållbarhetsperspektiv och därmed tillvarata hemslöjdens materialkunskap, teknikkunskap, formspråk, tradition och kvalitet.
- Att öka barns och ungdomars intresse för utövande av olika slöjdtekniker.
- Att verka för tillgänglighet och delaktighet genom att kommunicera hemslöjden genom olika kanaler och arenor såsom internet, publikationer, utställningar och rådgivande verksamhet m.fl.
- Att genomgående ha ett mångfalds-, jämställdhets-, internationellt- och interkulturellt perspektiv i hela verksamheten.

3.2 Särskilda projekt

Konsulenterna har fokuserat på följande: Barn och ungdom, slöjden som näring, kunskapsförmedling och hemslöjd och hälsa.

3.3 Övrig konsulentverksamhet

Under året har konsulenternas tjänster varit indelade enligt följande:

- Textil slöjd 100 %. Verksamhetschef t.o.m. 2011-08-31.
- Hård slöjd 100 %. T.f. verksamhetschef f.o.m. 2011-09-01

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-04-16

Diarienummer:
KUN 2012/160

- Hemslöjd för barn och ungdom 100 %
- Internationellslöjd 60 %
- Assistent 50 %

Hans Ullström

Peder Strådal

**Verksamhetsberättelsen för 2011 för länshemslöjds-
konsulenterna i Stockholms län**

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

Huvudman: Stockholms läns landsting, Kulturnämnden

Namn: Anna-Karin Jobs Arnberg verksamhetschef, textil slöjd 100 % T.o.m. 2011-08-31
Peder Strådal, hård slöjd 100 %. T.f. verksamhetschef fr.o.m. 2011-09-01
Lotta Sone Åsell, hemslöjd för barn och ungdom 100 %, föräldraledig 25 %
Charlotte Hellsten Husman, internationell slöjd 60 %. Vikarierande hemslöjdskonsulent textil slöjd 40 % fr.o.m. 2011-09-01
Madelaine Jansson, vikarierande hemslöjdskonsulent 75 % 2011-08-18 – 2011-12-31

Befattning: Länshemslöjdskonsulenter (lhk), hemslöjdskonsulenter (hk)

Kansli: Marie Karlsryd, 50 %

Postadress: Box 38204, 100 64 Stockholm
Besöksadress: Kontor, Sabbatsbergsvägen 6, 113 21 Stockholm
Slöjdhuset Stockholm, Eastmansvägen 36

Tjänstetelefon: 08-30 28 50 kansli och kurser
08-30 28 52 Slöjdhuset Stockholm
08-30 28 60 textil slöjd
08-30 28 61 internationell slöjd
08-30 28 62 hård slöjd
08-30 62 61 hemslöjd för barn och ungdom

Telefax: 08-31 49 02

e-post lhk@hemslojd.sll.se
peder.stradal@hemslojd.sll.se
lotta.sone.asell@hemslojd.sll.se
charlotte.hellsten.husman@hemslojd.sll.se

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Bakgrund	6
3	Prioriterade mål.....	7
4	Hemslöjd som näring	7
4.1	Slow Craft	7
5	Barn, ungdom och pedagoger.....	8
5.1	Slöjdklubbshandledarutbildningen steg 1	8
5.2	Fortbildning för pedagoger	8
5.3	Verkstan för ungdomar	8
5.4	Slöjdklubben på sportlovet och Slöjdklubben på sommarlovet	9
5.5	Projektet Barnen i Hallstavik.....	9
5.6	Slöjdklubben i länet	9
5.7	Slöjdklubben på Stockholms kulturfestival	9
5.8	Slöjdstunder	10
5.9	Slöjdkunskaper som säljer – ett kompetensutvecklingsprojekt för vägar in i skola, vård och kulturturism	10
6	Textil slöjd.....	10
6.1	Vävning i Sverige, då nu och i framtiden	10
6.1.1	<i>Textil Hemslöjd</i>	11
6.1.2	<i>Vävmässan 2011</i>	12
6.1.3	<i>Vandringsutställning</i>	12
6.2	Samarbete med skolor	12
7	Hård slöjd	12
7.1	Hårdslöjdskvällar.....	12
8	Internationellt och interkulturellt arbete.....	13
8.1	Internationella ”temahelger”	13
9	Slöjdhuset Stockholm.....	13
9.1	Statistik för Slöjdhuset.....	13
9.2	Hemslöjdens material, teknik och form	13
9.3	Kursverksamhet	13
9.4	Konst och Hemslöjd i vårdmiljöer	15
10	Publik och målgruppsarbete	16

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

10.1	Näringsgruppen.....	16
11	Samarbete med föreningar.....	17
11.1	Föreningar.....	17
12	Information och press.....	17
12.1	Marknadsföring.....	17
13	Övrig verksamhet.....	18
13.1	Miljöarbete.....	18
13.2	Slöjdarkivet.....	18
13.3	Den samtida hemslöjden.....	18
13.4	Egen kompetensutveckling.....	18
13.5	Uppdrag.....	18
13.6	Budgetarbetet.....	18

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

1 Sammanfattning

Länshemslöjdskonsulenterna i Stockholms län lämnar här en redogörelse för konsulentverksamheten i länet 2011.

Intresset för hemslöjden som kulturform ökar för varje år. Konsulenterna samarbetar med sina specialområden och berikar på så sätt projekten. Hemslöjden har stor kulturhistorisk betydelse men också betydelse för hållbar utveckling och näring, dessutom ett ekologiskt och psykosocialt värde.

Ungdomar möter hemslöjden och traditionen i aktiviteter i Slöjdhuset Stockholm och vid andra tillfällen där slöjden är representerad. Slöjdhuset Stockholm har blivit en central plats i länet där dessa behov kan tillgodoses. Studenter vid högskolor och andra utbildningar får sin utbildning i praktisk pedagogik och materiallära hos länshemslöjdskonsulenterna i Slöjdhuset Stockholm. Pedagoger och slöjdare söker sig till konsulenternas fortbildningsprogram för inspiration och för att fylla på sina kunskaper inom olika områden i slöjden. Många deltagare gör slöjden till en deltidssysselsättning efter några år.

I länet bor fler än 20 % av landets totala befolkning det vill säga drygt 2 miljoner människor. Antalet hemslöjdskonsulenter står inte i proportion till folkmängden. Kulturnämnden har ett flertal gånger ansökt om ytterligare statliga medel till konsulenttjänsterna.

Slöjdhuset Stockholm är ett kunskapscentrum och en plats att träffas och utveckla tankar och idéer omkring slöjden. All verksamhet i länet utgår från Slöjdhuset Stockholm och fortbildningar förläggs till den inspirerande miljön. De studieförbund som samarbetar med oss i Slöjdhuset Stockholm är Medborgarskolan, Studieförbundet Vuxenskolan, Studieförbundet och Folkuniversitetet.

Projektet *"Slow Craft"* är ett samarbete mellan hemslöjdskonsulenterna i Stockholm-, Sörmland-, Östergötland och Gotlands län samt kulturföreningen Engelska Magasinet i Rejmyre. Projektet resulterade i en utställning sommaren 2011 där slöjd som ett förhållningssätt till livet var temat. Ett långsiktigt mål är att ge det bästa av slöjd i Sverige ett nytt tidsanpassat varumärke. Ambitionen är att presentera slöjd så att besökarna upplever kvalitet, skicklighet, hållbarhet, kunskap och inte minst tradition och nytänkande i förening.

Konst och hemslöjd i vårdmiljöer Tillsammans med kulturförvaltningens konstenhet genomfördes ett gemensamt projekt för att hitta nya vägar för slöjdare och konstnärer att arbeta tillsammans. Det finns ett stort behov av att

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

tänka nytt och ta hand om de miljöer där vård bedrivs. Omtanke och omhändertagande är en viktig del i läkeprocessen och där är slöjd, hantverk och konst viktiga delar. Samarbetsprojektet mellan hemslöjd och konst ska leda till nya arbetssätt där resultatet blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön.

Slöjdklubben har funnits i flera år. Läns hemslöjds konsulenterna arbetar främst med utbildning av slöjdklubbshandledare. Under året har två Slöjdklubbar drivits i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och Stockholms läns hemslöjdsförening i Slöjdhuset.

Verkstan erbjuder en mötesplats för unga i Stockholm att träffas och slöjda under prestigelösa former. Dagläggersamheten *Slöjdklubben på sportlovet* och *Slöjdklubben på sommarlovet* har genomförts under året.

2 Bakgrund

Hemslöjdsverksamheten i Stockholms län har en lång tradition där hemslöjden som näring ursprungligen gjorde att Landstinget initierade bildandet av Centralkommittén för slöjd 1867. Bakgrunden var att kvinnor bosatta på landsbygden skulle få utbildning i olika slöjdtekniker och genom slöjden kunna bidra till hushållets försörjning samtidigt som de kunde arbeta i hemmet. Hemslöjden kom i hög grad att bidra till att bevara slöjden/kulturarvet.

Interesset för hemslöjden har fortsatt att vara stort inom landstinget. Läns hemslöjds konsulenttjänsterna inrättades 1968 då staten beslutade att bidra med medel till en konsulent med inriktning på textil slöjd i varje län. Flera statliga utredningar har under åren lagts fram, bland annat SOU 79:77, som resulterade i att myndigheten Nämnden för Hemslöjdsfrågor inrättades. Statliga bidrag till en tjänst för den hårda slöjden beslutades 1987. Stockholms läns landsting bekostade dock en hårdslöjdstjänst redan 1985. År 1986 beslutade landstinget att inrätta en tjänst för internationell slöjd och bekostar som enda län i landet, en sådan tjänst. År 1999 permanentades konsulenttjänsten i hemslöjd för barn och ungdom. I barn- och ungdomsarbetet deltar alla konsulenter med sina specialiteter, detta berikar ungdomsslöjden.

Årligen godkänner Kulturnämnden Verksamhetsplanen och Verksamhetsberättelsen som skickas till Nämnden för hemslöjdsfrågor. Sedan 1988 är Kulturnämnden huvudman för läns hemslöjds konsulenterna. Konsulentverksamheten följer de riktlinjer och mål som har fastställts av Kulturnämnden och Nämnden för hemslöjdsfrågor enligt följande:

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

- Att stärka förnyelsen och utvecklingen av hemslöjden ur såväl ett kulturellt som ett närings- och hållbarhetsperspektiv och därmed tillvarata hemslöjdens materialkunskap, teknikkunskap, formspråk, tradition och kvalitet.
- Att öka barns och ungdomars intresse för utövande av olika slöjdtekniker.
- Att verka för tillgänglighet och delaktighet genom att kommunicera hemslöjden genom olika kanaler och arenor såsom internet, publikationer, utställningar och rådgivande verksamhet m.fl.
- Att genomgående ha ett mångfalds-, jämställdhets-, internationellt- och interkulturellt perspektiv i hela verksamheten.

3 Prioriterade mål

Inom ramen för Kulturnämnden och Nämnden för hemslöjdsfrågors prioriterade mål och med hemslöjdens utveckling i länet har 2011 års verksamhet fokuserat på följande:

- Barn och ungdom
- Slöjden som näring
- Kunskapsförmedling
-

4 Hemslöjd som näring

4.1 Slow Craft

Projektet *"Slow Craft"* är ett samarbete mellan hemslöjdskonsulenterna i Stockholm-, Sörmland-, Östergötland och Gotlands län samt kulturföreningen Engelska Magasinet i Rejmyre. Projektet resulterade i en utställning sommaren 2011 där slöjd som ett förhållningssätt till livet var temat. Ett långsiktigt mål är att ge det bästa av slöjd i Sverige ett nytt tidsanpassat varumärke. Ambitionen är att presentera slöjd så att besökarna upplever kvalitet, skicklighet, hållbarhet, kunskap och inte minst tradition och nytänkande i förening. Utställningen genomfördes i Rejmyre, Östergötland sommaren 2011. Vernissagen den 1 juli besöktes av 950 personer som blev bjudna på lokalt tilltugg med öl och till det, musik med bl.a. Nisse Sandström. Utställningen öppnades av Anne Ludvigsson ordförande i Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Medialt fick Slow Craft mycket uppmärksamhet där Katrineholms-Kuriren, Folkbladet, Norrköpingstidningar skrev redaktionella texter. Radio Östergötland gjorde ett längre inslag och även Östnytt. Annonseringar gjordes i

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

NT/Corren, Folkbladet, Katrineholms-Kuriren, Tidsskriften-Hemslöjden, Upptäcktsresan, Östgöta Sommar och Sörmlandsnytt. Under utställningsperioden var det 12.300 besökare på utställningen, i det närmaste en dubbling från föregående sommarutställning på Engelska Magasine.

5 Barn, ungdom och pedagoger

Under 2011 har den löpande verksamheten i huvudsak ägnats åt direkta insatser för ungdomar och pedagoger. Slöjdklubbens metodik har varit ett viktigt verktyg i arbetet.

5.1 Slöjdklubbshandledarutbildningen steg 1

I samarbete med Stockholms läns hemslöjdsförening och Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund har läns hemslöjds konsulenterna genomfört en Slöjdklubbshandledarutbildning om sextiofyra lektionstimmar. Utbildningen riktade sig i huvudsak till redan verksamma pedagoger som vill använda sig av Slöjdklubbens metodik i sitt dagliga arbete. För Slöjdklubben finns en nationell kursplan som innehåller olika moment som metodik, pedagogik och praktisk slöjd. Kursplanen vilar på Slöjdklubbens fem hörnstenar; Dessa är det tvärkulturella mötet, det mångkulturella perspektivet, genusperspektivet, rummets betydelse och det traderande ordknappa lärandet. Dessutom ingår undervisning i barnolycksfall. Deltagarna var i huvudsak aktiva inom skola och fritidsverksamhet samt musei- och studieförbundsverksamhet.

5.2 Fortbildning för pedagoger

Inspirationsdagar på temat "Berättande slöjd", en kombination av utomhuspedagogik och tredimensionella berättande broderier. Ett samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan, Hantverksgården Skogsbo.

5.3 Verkstan för ungdomar

Verkstan för ungdomar löper terminsvis och har under året engagerat ett tiotal handledare. Syftet med Verkstan är att erbjuda ungdomarna hemslöjd på ett prestigelöst och tillgängligt sätt. Målet med verkstan har varit att knyta kontakter med målgrupper som hemslöjden vanligtvis inte har kontakt med, ungdomar i åldrarna 13-25 år. Träffarna har både utgått från ungdomarnas eget skapande där läns hemslöjds konsulenterna har tillhandahållit material och inspiration och varit tematiska träffar där ungdomarna fått möjlighet att prova helt nya tekniker under handledning.

5.4 Slöjdklubben på sportlovet och Slöjdklubben på sommarlovet

Två dagläger för mellanstadiebarn och ett för högstadie/gymnasieungdomar i syfte att väcka barnens och föräldrarnas förståelse och intresse för slöjden. *Slöjdklubben som dagläger* vänder sig till barn 7-18 år och ingår numera i den löpande verksamheten. Barnen får prova traditionella slöjdtekniker såsom att tälja med kniv, tova ull och göra luffarslöjd. I bland tänds ässjan och barnen får prova järnsmide. Verksamheten är i Slöjdhuset Stockholm och ute i Vasaparken allt efter vad vädret tillåter. Att väcka lust till eget skapande, som inte värderas eller blir betygssatt, är en viktig del av barn och ungdomsverksamheten. Den inspirerande miljön i Slöjdhuset Stockholm som konkret knyter an till kulturarvet bidrar också till positiva samtal om hemslöjdens historia och betydelse.

5.5 Projektet Barnen i Hallstavik

Ett långsiktigt studieprojekt där syftet är att ta reda på vad som händer när en skolklass får möjlighet att slöjda på ett traditionellt vis återkommande under 5 av deras första skolår. Verksamheten genomförs i stimulerande och lantlig miljö på en gård i Järinge by. Till projektet är en slöjdare/konstnär knuten och det är ett samarbete med Hallsta skola och särskola. Projektet startade 2009 avslutas 2015. Under året genomfördes fyra träffar med pedagoger och elever.

5.6 Slöjdklubben i länet

I länet finns ett antal slöjdklubbar som drivs i olika regi. I Slöjdhuset Stockholm finns Slöjdklubben "Skatan" i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, som löper terminsvis. Läns-hems-löjds-konsulenternas uppgift är att kvalitetssäkra slöjdklubbarna genom att utbilda handledarna, förmedla kontakter mellan handledare och arrangörer samt fungera som bollplank i pedagogiska frågor.

5.7 Slöjdklubben på Stockholms kulturfestival

Veckan innan skolstart i augusti ordnar Stockholms Stad Kulturfestival. I år medverkade lhk tillsammans med Svenska hems-löjds-föreningarnas riksförbund på området för de mindre barnen 'Maxat för Mini'. Barn i åldern 7-14 år erbjöds Slöjdklubb med smedja, täljverkstad, stick- och virkhörna, fågelverkstad och plåtslöjd. Ett drygt tusental barn var i verksamhet under de fem dagar festivalen pågick. Därtill kom ett stort antal åskådare och vuxna. Barnen handledes av en smed och fyra slöjdklubbshandledare per dag. Genom dessa in-

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

satser räknar vi med att möta barn som inte vanligt vis har möjlighet att slöjda.

5.8 Slöjdstunder

Under året genomfördes fem slöjdstunder med hårdslöjdsinriktning. Skolklasser från olika delar i länet fick slöjda i teknikerna täljning och luffarslöjd. Med länshemslöjdskonsulenternas lokaler och specifika utrustning har eleverna fått möta och uppleva slöjden på ett sätt som inte är möjligt i deras ordinarie miljö.

5.9 Slöjdkunskaper som säljer – ett kompetensutvecklingsprojekt för vägar in i skola, vård och kulturturism

Landstingen i Stockholms län, Sörmlands län, Västmanlands län och Örebro län antog i november 2009 en gemensam avsiktsförklaring. Denna avser en fördjupad samverkan mellan länen i frågor rörande vård, trafik och kultur. Inom kulturområdet har länshemslöjdskonsulentverksamheten valts som ett prioriterat område att samverka omkring under 2011-2013. Samverkan syftar till att dela kompetenser och hitta samverkansvinster mellan de fyra länshemslöjdsfunktionerna.

Lhk i de fyra länen har enats om att använda projektmöjligheten till ett kompetensutvecklingsprojekt med fokus på slöjdarnas eget kunnande som säljbar resurs. Genom fortbildning och ett väl fungerande nätverk ska slöjdarna lättare kunna skapa utkomst genom t ex Skapande Skola, kulturturism och Kultur i vården.

6 Textil slöjd

6.1 Vävning i Sverige, då nu och i framtiden

Under 2009 initierade länshemslöjdskonsulenterna i Stockholm tillsammans med Jämtlands län och Hallands län ett projekt kring vävningen. Behov av att lyfta fram vävningen efter Sveriges hemslöjdskonsulenters gemensamma satsning på mässan *Väv 08* i Leksand var tydlig. Under 2010 har en styrgrupp formulerat en organisationsplan för en textilrikskonsulent/samordnare som blir ansvarig för projektet "Vävning i Sverige".

- Att samordna ett antal projekt/focusområden där varje delprojekt redovisas. Delprojekten skall utmynna i ett avläsbart resultat och utvärderas under huvudprojektets tidsplan. Målet är att varje textilslöjdskonsulent deltar i minst ett projekt.

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

- Att anordna ett antal seminarier för att få samtliga textilslöjdkonsulenter att bli en del av den ovan beskrivna processen och ta del av varandras delprojekt och arbetsmetoder.
- Att samverka med centrala organisationer inom hemslöjden både nationellt och i Norden när det gäller textilslöjdsfrågor.
- Att samarbeta med de textila hemslöjds-konsulenterna för att lägga grunden för ömsesidig förståelse av varandras inriktning och arbetsformer.
- Att även ta i beaktande de former av gränsöverskridande arbete mellan hård och textil slöjd när det gäller arbetssätt, metoder och/för att förtydliga vår framtida roll.
- Att ansvara för att verksamhetsmedel utdelas till fokusområdena samt har ansvar för materialinsamling, rapportering och utvärdering

Styrgruppen har formulerat ett antal nationella projekt som involverar hela konsulentkåren. Projekten är följande: Vävmässan 2011, Vävutställning på Nordiska museet 2012, nordiskt vävsymposium 2012 samt ny webb för textila tekniker. I Stockholms län ingår Charlotte Hellsten Husman i nordiska vävsymposiets arbetsgrupp samt i de för textilkonsulentens arbetsuppgifter.

6.1.1 *Textil Hemslöjd*

www.textilhemslojd.se är en uppslagsbok på internet om den textila hemslöjden i Sverige. Här kan man läsa om det textila kulturarvet, få idéer på saker att väva, sticka, virka, sy mm. Med metabeskrivningar och metanyckelord till artiklarna på hemsidan ökar möjligheten att den som söker information på internet kommer till hemsidan. Besökare på hemsidan från september till och med november uppgick till 12 750. Den 15 september lades hemsidan www.textilhemslojd.se ut i skarpt läge på internet. Ett intensivt arbete hade då pågått i tre månader med att bygga hemsidan, skapa sökfunktioner och lägga in allatexter och bilder som tagits fram under våren av de textila hemslöjds-konsulenterna.

Bakgrunden är att 2010 genomfördes med medel från Nämnden för hemslöjdsfrågor två textila förstudier "Virtuella trådar" en förstudie i att digitalt göra textilt slöjdande synligt och tillgängligt på internet och "Vävning i Sverige, då, nu och i framtiden" en förstudie i att inventera utbildningar, nätverk,

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

företagande, pågående och planerade projekt/större aktiviteter, publikationer och forskning.

Gemensamt kom båda förstudierna fram till behovet av en textil hemsida med fokus på fördjupning där de textila hemslöjdskonsulenternas kompetens kunde synliggöras. Tillsammans gjordes ett förslag till innehåll och strukturer i en textil hemsida.

6.1.2 Vävmässan 2011

Vävmässan som gick av stapeln 15-17 september 2011 är världens största mässa inom vävning. Syftet är att sprida kunskap om vävning och locka en ny generation att börja väva. Sveriges hemslöjdskonsulenter arrangerar mässan tillsammans med Svenska Vävrådet.

Mässan består av en kommersiell del innehållande en färgstark upplevelse med demonstrationer och försäljning av vävstolar och redskap. Där presenteras garner av alla de slag samt vävda modeller och vävlitteratur för inspiration. Den andra delen omfattar konferens med föreläsningar, kortkurser, textila utställningar och utflykter till textila mål på orten där mässan hålls.

6.1.3 Vandringsutställning

Inför vävmässan har ett 25 tal nya vävda föremål och ett 25 tal vävsedlar tagits fram av yrkesvävare i hela landet. Utifrån dessa föremål har två utställningar bildats som ska vandra runt i länen för att fungera som inspiration för dagens vävare.

6.2 Samarbete med skolor

Textil Hantverksutbildning på HV-skola har haft utbildningar i Slöjdhuset i spånad och materialkännedom.

7 Hård slöjd

7.1 Hårdslöjdskvällar

Intresset för hårdslöjden ökar stadigt och nio hårdslöjdskvällar har genomförts under året. Temana under året var med stor övervikt inriktade på täljning vilket har resulterat i en jämnare könsfördelning av deltagarna. Under året var ca 50 % av deltagarna män. En stor del av deltagarna är pedagoger som har dessa kvällar som fortbildning. Även en del ungdomar har upptäckt hårdslöjdskvällarna. I snitt besöks hårdslöjdskvällarna av 20 personer.

8 Internationellt och interkulturellt arbete

8.1 Internationella "temahelger"

För att ytterligare förstärka länets internationella slöjd annordnas "temahelg" Polen. Temahelgen genomfördes i samarbete med Polska föreningen Piatsowie.

9 Slöjdhuset Stockholm

Slöjdhuset Stockholm är navet i verksamheten och är ett kunskapscentrum för hemslöjd i hela länet. Slöjdhuset Stockholm möjliggör ett stort utbud av fortbildningar, kurser och verksamhet för pedagoger, slöjdare och ungdomar. Många program sker i samarbete med studieförbund, föreningar och intresseorganisationer. Slöjdhuset Stockholm är en stor del av länshemslöjdskonsulenternas varumärke och stärker slöjdens identitet i länet. Den genomtänkta miljön i Slöjdhuset Stockholm hjälper oss att förmedla hemslöjdens värden och fungerar som "den tredje pedagogen" i kurs- och fortbildningsverksamheten.

Slöjdhuset Stockholm finansieras delvis av hyresintäkter från dem som hyr verkstan, lärarfortbildningar och andra aktiviteter.

9.1 Statistik för Slöjdhuset

Under 2011 genomfördes 41 inspirations- och fortbildningstillfällen med inriktning mot vuxna och 27 verksamhetstillfällen för barn och unga. Deltagare i utbildningsverksamheten i Slöjdhuset Stockholm uppgick till 1007 personer, varav 18 % var barn och ungdomar. Inom gruppen barn och unga var fördelningen 40 % pojkar och 60 % flickor. Fördelningen på övriga verksamheter var 16 % män och 84 % kvinnor. Verksamheten som utgår från Slöjdhuset Stockholm har engagerat 85 pedagoger/kursledare, inklusive kursledare för inhyrda studieförbund och föreningar.

9.2 Hemslöjdens material, teknik och form

Länshemslöjdskonsulenterna bedriver en omfattande kurs- och rådgivningsverksamhet. Kursverksamheten ser vi som det viktigast medlet för att sprida kunskap om hemslöjdens material, teknik och form.

9.3 Kursverksamhet

Följande kurser har vi arrangerat under 2011:

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160*Vårterminen*

Brickvävning
Brodera med guldtråd
Broderi från Betlehem
Festspiror och gräskronor
Granrotskorgar
Hasselkorgar
Karvsnitt och skurna mönster
Kumi Himo
Landskapssömmar förr och nu
Nålbindning
Fläta näver
Näver tampade burkar
Polsk slöjdhelg broderi
Polsk slöjdhelg pappersklipp
Skånskt yllebroderi
Sy 1300-talskläder
Tovning
Täljhelg
Sashiko – broderi på japanskt vis
Hårdslöjdskväll, luffarslöjd
Hårdslöjdskväll, täljning
Hårdslöjdskväll, täljning
Hårdslöjdskväll, täljning
Möbelsnickarkurser i samarbete med studieförbund
Dekoratorskurser, dito

Höstterminen

Folkligt broderi från Dadinan
Grannlåtbroderi & bling-bling
Landskapssömmar
Luffarslöjd
Nunotovning
Nålbindning
Polsk broderihelg
Skånskt yllebroderi
Skärsvarvning
Smide
Smycka ditt rum
Sticka med Helga Isager
Hårdslöjdskväll, luffarslöjd

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

Hårdslöjdskväll, täljning
Hårdslöjdskväll, täljning
Hårdslöjdskväll, täljning
Möbelsnickarkurser, i samarbete med studieförbund

Följande ungdomsverksamhet har genomförts:

Vårterminen:

Ljusstöpning
Makramé
Skinnsömnad
Tovning
Tälja med kniv och yxa
Tofsar, bollar och band
Virkning
Yllebroderi och återbruk
Påskpynt
Trådtjack
Korgar
Böcker och blommor
Tygtryck och tryckstämplar

Höstterminen:

Smide
Luffarslöjd
Färga tyg och garn
Brodera ett Artistic Trading Card
Tryck på tyg
Tovning
Ljusstöpning
Juleslöjd

9.4 Konst och Hemslöjd i vårdmiljöer

Projektet Konst och Hemslöjd i vårdmiljöer inleddes 2009 med tankar om hur konstenheten och hemslöjdsenheten skulle kunna samarbeta. Diskussionerna ledde fram till ett projekt "Konst och hemslöjd i vårdmiljöer". Projektet var tvåårigt och kom att fortsätta under 2011. Målet med projektet var att delta-garna, tretton slöjdare och konstnärer, i samverkan med stiftelsen Stockholms sjukhems palliativa och geriatriska enhet skulle ta fram fem skisser för gestaltning av rum för samtal.

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

Genom referensgruppen bestående av Elina Holmgren, slöjdare och konstnär, Andreas Nobel, inredningsarkitekt och Päivi Ernkvist, keramiker och skribent utökades projektets kompetens. Stockholms sjukhem (palliativa enheten och geriatriska enheten) har varit en viktig samarbetspart i projektet.

Tretton slöjdare och konstnärer valdes noga ut för att få så stor spridning som möjligt inom ålder, etnicitet, genus, erfarenheter, utbildning, intressen, material o.s.v. Vi kopplade ihop deltagarna att arbeta i fem grupper där deltagarnas tidigare erfarenheter och kompetenser inom deras respektive områden skulle komplitera varandra och samtidigt kunna ge en ny vinkel på de uppsatta frågorna. Deltagarna i projektet var Jonatan Malm, hårdslöjdare, Niklas Karlsson, hårdslöjdare, Knut Östgård, hårdslöjdare, Rieko Takahashi, väverska, Saaba Azazi, brodös, Folkform (Anna Holmquist och Chandra Ahlsell), möbelformgivare, Jelena Rundqvist, konstnär, Samir Alj Fäldt, konstnär, Roger Andersson, konstnär och Ebba Matz, konstnär.

Syftet med projektet var:

-Att slöjdare och konstnärer samarbetade på lika villkor, såväl praktiska, kunskapsmässiga och ekonomiska.

-Att slöjdare får möjlighet att arbeta med skissuppdrag.

-Att undersöka hur en tredje part (i det här fallet palliativa och geriatriska enheterna) kan neutralisera invanda arbetsmönster och roller hos konstnärer och slöjdare.

-Att utveckla synen på och möjligheterna för konst och hemslöjd inom vårdmiljöer. Genom skisser där konstnärer och slöjdare tillsammans utvecklar idéer som fungerar både stimulerande, stödjande och utvecklande för alla våra sinnen vill vi pröva nya vinklingar för skapandet av helhetsmiljön i vården.

Projektet avslutades under 2011 och fick en fortsättning inför 2012 med projektet "Konst och Hemslöjd 2" som ska resultera i en utställning och en skrift.

10 Publik och målgruppsarbete

10.1 Näringsgruppen.

2008 fick Nutek, nuvarande Tillväxtverket, i uppdrag av regeringen att göra en studie om hemslöjdens näringsgren. Ett av de förslag som rapporten lyfte var att inrätta en näringskonsulent en konsulent inom hemslöjden med inriktning på entreprenörskap och utvecklingsfrågor. Hemslöjdskonsulenten för interna-

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

tionell slöjd har ingått i projektgruppen tillsammans med fem hemslöjdskonsulenter från andra län. Gruppen har haft en samlande roll i näringsfrågor och deltagit i förberedelsearbetet inför projektet en näringskonsulent. Denna grupp kommer att arbeta vidare som ett bollplank till projektledaren.

11 Samarbete med föreningar

11.1 Föreningar

I Stockholms län finns många slöjdföreningar med olika inriktning såsom stickning, lin, handvävning, svarvning, smide, trädgård, kulturföreningar med flera. I Stockholms län finns ca 150 olika mångkulturella organisationer och föreningar som vi arbetar med i olika sammanhang.

Samarbeten med studieförbunden Medborgarskolan, Folkuniversitetet, Studieförbundet och Vuxenskolan har skett med bland annat snickerikurser i Slöjdhuset. Samarbeten med Stockholms läns hemslöjdsförening har omfattat drätkonsulenten, Slöjdklubbarna samt två fortbildningstillfällen.

12 Information och press

12.1 Marknadsföring

Länshemslöjdskonsulenternas marknadsföring styrs mer och mer mot hemsidor och sociala medier. Vår egen hemsida www.hemslojd.sll.se är vår viktigaste informationskanal, och besöks av många människor. Majoriteten av nya kontakter, kursanmälningar och vårt informationsflöde sker via hemsidan.

Marknadsföringen sker också genom foldern Slöjdförfröjd Kalendarium. Slöjdförfröjd Kalendarium sammanställs och distribueras två gånger per år. Texter och material utarbetas gemensamt och det redaktionella arbetet alternerar mellan konsulenterna. Upplagan trycks i 4 000 exemplar per termin. Distributionen sker mer och mer digitalt. Ett stort antal foldrar delas ut vid utställningar och mässor av olika intressegrupper, det är en god hjälp i spridningen av vad som händer inom slöjdområdet. Kulturförvaltningens informatörer samarbetar med konsulenterna om kommunikationsplanen och utarbetandet av Slöjdförfröjd Kalendarium.

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

13 Övrig verksamhet

13.1 Miljöarbete

Vår arbetsplats är miljöcertifierad enligt Miljöledningssystem ISO 14 0001. Vi granskas årligen av två revisorer, en intern revisor och en extern revisor. I linje med hemslöjdens grundsyn beaktas alltid miljöaspekten i hela verksamheten.

13.2 Slöjdarkivet

Länshemslöjdskonsulenternas samlingar finns registrerade i "Hemslöjdens samlingar". Tanken är att databasen ska användas i forsknings- och undervisningssammanhang. I databasen finns nu främst textilier; väv- och mattprover, skisser, stickat, broderat, vävt och dräktdelar, men även en del trä- och metallföremål.

13.3 Den samtida hemslöjden

Hemslöjdsrörelsen genomför just nu sitt största kommunikationsprojekt genom tiderna. Projektet syftar till att göra hemslöjden mer samtida och handlar om attitydförändringar både inom organisationen och utom. Länshemslöjds-konsulenterna har vid olika seminarier varit med och utarbetat en ny kommunikations och varumärkesplattform för hemslöjdsrörelsen.

13.4 Egen kompetensutveckling

Konsulenterna deltar i Nämnden för hemslöjdsfrågors konsulentkonferens, deltar i Kulturförvaltningens fortbildningsprogram och föreläsningar. Personalen har fortbildats i olika slöjdtekniker bland annat vid Sätergläntan hemslöjdens gård.

13.5 Uppdrag

Stockholms läns dräktråd CHH
Valberedningen Riksföreningen för handvävning CHH
Styrgruppen för "Ny skärgårdsslöjd" PS

13.6 Budgetarbetet

Budgetarbetet sker gemensamt med kulturförvaltningens övriga verksamheter. Behov inom länshemslöjds-konsulenterna prövas mot andra verksamheters behov. Förvaltningschefen lägger fram ett samlat budgetförslag för hela kulturförvaltningen som fastställs av kulturnämnden.

2012-04-24

Diarienummer:
KUN 2012/160

Planeringen av verksamheten sker i flera steg dels med ett par års framförhållning inför stora nationella projekt, länsprojekt med ett till ett och ett halvt års framförhållning när det gäller fortbildningar mm.

Anna Starbrink,
ordförande kulturnämnden